

జంతువులు, పక్షులు - శాస్త్రీయనామాలు

జ్ఞానేశ్వర్ గుమ్మల

సీనియర్ అధ్యాపకులు, హైదరాబాద్

కొన్ని ముఖ్యమైన జంతువులు, పక్షులు వాటి శాస్త్రీయ నామాలు

- 1) పులి: పాంథేరా టైగ్రిస్ (భారత జాతీయ జంతువు)
- 2) సింహం: పాంథేరాలియో
పులికి ముందు భారత జాతీయ జంతువు. సింహాన్ని సంరక్షిస్తున్న నేషనల్ పార్క్ 'గిర్' గుజరాత్‌లో ఉంది. ప్రపంచం మొత్తం మీద సింహాలు ఆఫ్రికా ఖండం, భారత్‌లో మాత్రమే కనిపిస్తాయి.
- 3) క్రిష్ణజింక: ఆక్సిస్ ఫిమిలియారిస్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర జంతువు)
- 4) నెమలి: భారత జాతీయ పక్షి పావో క్రిస్టిటస్
- 5) పాలపిట్ట: కొరాషియన్ బెంగాలెన్సిస్ పాలపిట్ట. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పక్షి.
- 6) డో-డో: మారిషస్ దేశజాతీయ పక్షి. అంతరించిపోయింది. ఈ పక్షిని 'పాసింజర్ బర్డ్' లేదా 'ఇడియట్ బర్డ్' అని అంటారు.
- 7) ఆర్కిటిక్ టెర్న్: అతి ఎక్కువ దూరం వలసపోయే పక్షి
- 8) జవనీస్ స్విఫ్ట్: అతివేగంగా ఎగిరే పక్షి
- 9) రాష్ట్రీషియా: అతిపెద్ద పుష్పాన్ని కలిగిన మొక్క

మనం వాడే మందులు (డ్రగ్స్)

- 1) అనాల్జెసిక్ మందులు: ఇవి నొప్పి నుంచి విముక్తి కలిగిస్తాయి.
ఉదా: ఆస్పిరిన్ (ఎసిటైల్ సాలిసిలిక్ ఆసిడ్)
- 2) ఆంటి పైరెటిక్ మందులు: జ్వరం వస్తే పెరిగిన శరీర ఉష్ణోగ్రతను సాధారణ స్థాయికి తగ్గించే మందులు.
ఉదా: పారసిటమాల్ (ఎసిటమెనోఫెన్)
- 3) హిపోటికేస్: దురదలు, నొప్పి వల్ల నిద్రలేమి ఉన్నప్పుడు నిద్రను ప్రేరేపించే మందులు
- 4) సెడేటివ్స్: ఒత్తిడిని తగ్గించి విశ్రాంతి భావన కలిగిస్తాయి.
- 5) ట్రాంక్విలైజర్లు: వ్యక్తిలో వ్యాకులత (anxiety), ఒత్తిడిని తగ్గిస్తాయి. ఉదా: డయజోఫామ్
- 6) ఆంటి బాక్టీరియల్ మందులు: బాక్టీరియాలను చంపుతాయి. ఉదా: సల్ఫా మందులు, ఆంటిబయోటిక్ మందులు
- 7) ఆంటిబయోటిక్ మందులు: సూక్ష్మజీవుల నుంచి ఉత్పత్తి అయి తిరిగి సూక్ష్మజీవుల్ని చంపే మందులు. ఆంటిబయోటిక్ మందులు ఎక్కువగా బాక్టీరియాల నుంచి తయారుచేస్తారు. వీటిని బాక్టీరియల్ వ్యాధులకు మందులుగా వాడతారు.

కొన్ని ముఖ్యమైన వృక్షాలు

- 1) టేకు చెట్టు: దీని శాస్త్రీయ నామం 'టెక్టోనా గ్రాండిస్' నాణ్యమైన కట్టడాలలో ఈ కలప ఉపయోగిస్తారు.
- 2) ఎర్ర చందనం: (టీరోకార్పస్ సాంటలీనస్)
దీని కలప చాలా విలువైనది. భారత్ నుంచి చైనా, జపాన్‌లకు ఎక్కువగా 'అక్రమ రవాణా' జరుగుతోంది.
- 3) గంధం చెట్టు: (సాంటాలం అల్బం)

కొన్ని మొక్కలు, ఉపయోగపడే భాగాలు

- 1) లవంగాలు (cloves) : పుష్పం మొగ్గ
- 2) మిరియాలు : పూర్తి ఫలం
- 3) దాల్చినచెక్క : బెరడు
- 4) యాలకులు : విత్తనాలు (సీడ్స్)
- 5) అల్లం : భూగర్భకాండం (రైజోమ్)
- 6) పసుపు : భూగర్భకాండం (రైజోమ్)
- 7) బంగాళదుంప : భూగర్భకాండం
- 8) కారట్ : వేరు
- 9) బీట్‌రూట్ : వేరు
- 10) ముల్లంగి (రాడిష్) : వేరు
- 11) చిలగడదుంప : వేరు
- 12) దనియాలు : ఫలం
- 13) కుంకుమపువ్వు

గత గ్రూప్-1, గ్రూప్-2 పరీక్షల్లో ఫలాల గురించి ప్రశ్నలు అడిగారు. కొన్ని ఉదాహరణలు.

- 1) అరటి (మ్యూసా పారడైసికా): ఇది ప్రకృతిలో లభ్యమయ్యే 'అనిశేకఫలం'. అరటిలో మనకు కనిపించే కాండం నిజమైన కాండం కాదు. దానిని మిద్యాకాండం అంటారు. అరటి నిజమైన కాండం భూమిలో ఉంటుంది. బయటకు కనిపించే కాండం పత్రాపీఠాల వల్ల ఏర్పడుతుంది.
- 2) మామిడి (మాంజిఫెరా ఇండికా): మామిడి పండ్లలో విటమిన్-ఎ పుష్కలంగా లభ్యమవుతుంది. దీనిని Pride Fruit of India అంటారు. మామిడిలో విటమిన్-సి కూడా లభ్యమవుతుంది.
- 3) ద్రాక్ష (విటిస్ వినిఫెరా): వీటిలో ఐరన్ బాగా లభ్యమవుతుంది.
- 4) ఆపిల్ (మాలస్ ఫ్యూమిలో): దీనిలో మనం తినే భాగం నిజమైన ఫలం కాదు. ఇది అన్యతఫలం.
- 5) దానిమ్మ (ఫ్యూనికా గ్రానేటం): దీనిలో రైబోఫ్లావిన్ లభ్యమవుతుంది.
- 6) బొప్పాయి (కారికా పపయా): విటమిన్-ఎ పుష్కలంగా లభ్యమవుతుంది.
- 7) పైనాపిల్ (అనోనా కోమోసస్): విటమిన్-ఎ, సి లభ్యమవుతాయి.

మానవ శరీరంలోని కొన్ని ముఖ్యమైన అవయవాలు - ప్రత్యేక

లక్షణాలు

నాడీవ్యవస్థ: మొత్తం శరీరం బరువులో మెదడు బరువు 2 శాతం.

- మన శరీరంలో మొత్తం ఆక్సిజన్‌లో 20 శాతం ఆక్సిజన్ను మెదడు వినియోగించుకుంటుంది.
- సాధారణంగా మానవునిలో మెదడు బరువు 1350 గ్రా.
- మన శరీరంలో ఎక్కువ శక్తిని వినియోగించుకునే అవయవం మెదడు.
- మెదడులో గల హైపోథలామస్ అనే భాగం శరీర ఉష్ణోగ్రతను నియంత్రిస్తుంది. ఇది దాహానికి కేంద్రం.
- శ్వాసక్రియ, గుండె పనితీరు, దగ్గడం, తుమ్మడం మొదలైన క్రియలు మెదడులోని మజ్జాముఖం ఆధీనంలో ఉంటాయి.
- మెదడులో గల ఖాళీ ప్రదేశాలు (కోష్టకాలు)లో మస్తిష్కమేరూ ద్రవం ఉంటుంది.
- పోలియో వ్యాధి వల్ల చాలకనాడులు దెబ్బ తింటాయి.
- అనెస్థీషియా ఇస్తే జ్ఞాననాడులు పని చేయవు. కాబట్టి వ్యక్తికి నొప్పి తెలియదు.
- శరీరంలోని అతి పొడవైన కణం - నాడీకణం
- శరీరంలో విభజన చెందలేని లేదా కొత్త కణాలను ఏర్పరచలేని కణాలు-

- 1) నాడీకణాలు
- 2) కండర కణాలు

విసర్జక వ్యవస్థ : మానవుడి మూత్రంలో

- నీరు
 - యూరియా
 - క్రియాటెనిన్
 - లవణాలు ఉంటాయి.
 - మూత్రానికి ఆమ్ల లక్షణం ఉంటుంది.
 - మూత్రపిండం ఒక్కొక్కటి 150గ్రా. బరువుఉంటుంది.
 - ADH (ఆంటి డై యూరిక్ హార్మోన్)లోపం వల్ల అతిమూత్ర వ్యాధి (డయాబిటీస్, ఇన్సిపిడస్) కలుగుతుంది.
 - ADH పిట్ట్యుటరీ గ్రంథి నుంచి విడుదల అవుతుంది
 - మూత్రం ద్వారా గ్లూకోజ్ బయటకు రావడాన్ని గ్లూకోసూరియా అంటారు. ఈ లక్షణం డయాబిటీస్ మిల్లిటస్ లేదా షుగర్ వ్యాధిగ్రస్తులలో కనిపిస్తుంది.
 - ఇన్సులిన్ లోపం వల్ల డయాబిటీస్ మిల్లిటస్ వ్యాధి కలుగుతుంది
- కాలేయం: శరీరంలోని అతి మొండి అవయవం.
- శరీరంలోని అతిపెద్ద గ్రంథి. దీనిలో పునరుత్పత్తి శక్తి ఎక్కువ. దీన్ని శరీరంలో ఒక రసాయన పరిశ్రమగా పిలుస్తారు.
 - కాలేయానికి వైరస్ వల్ల హెపటైటిస్ వ్యాధి వస్తుంది
 - కాలేయానికి ఆల్కహాల్ ప్రభావం వల్ల సిర్రోసిస్ వ్యాధి వస్తుంది
 - పిత్తాశయంలో కొలెస్ట్రాల్ స్ఫటికాలు ఏర్పడటం వల్ల పచ్చకామెర్లు వ్యాధి కలుగుతుంది.